

VIIIè Seminari d'Estudis sobre el Baix Camp

Com ja vàrem informar en l'anterior edició de "Lo Floc", el dia 20 d'octubre tingué lloc la sessió Inaugural del VIIIè Seminari d'Estudis sobre el Baix Camp, la qual fou presidida pel President de la Diputació de Tarragona, **Joan M. Pujals**. En aquesta edició, del 20 al 29 d'octubre, el Seminari tractà sobre *Crisi de l'avellana: noves vies de creixement econòmic*.

L'interès de la temàtica plantejada, sumat al factor actualitat, motivà una certa expectació en els assistents, ja que la crisi de l'avellana segueix sent un tema sense resoldre i, allò que és més greu, sense perspectives de solució, si més no a curt termini, i, per altra banda, la possible alternativa industrialitzadora a aquesta crisi, pel que fa al nostre poble, és un tema polèmic que, darrerament, ha fet córrer molta tinta.

Tant l'acte Inaugural com el contingut de la primera ponència, *Creixement econòmic i social del Baix Camp*, presentada per **Joan M. Pujals**, ja foren comentats abastament en la passada edició d'aquesta revista i, per tant, no hi incidirem.

Josep M. Eguia Acordagoicoechea, Cap de l'Oficina Comercial baix Camp del DARP, presentà, el dia 23 d'octubre, la segona ponència, *Anàlisi de perspectiva econòmica de l'agricultura i la ramaderia al Baix Camp*. El ponent va analitzar la realitat agrícola i ramadera de la nostra comarca i les seves perspectives de futur en el marc de la política agrària comunitària (PAG). Pel que fa a l'**avicultura**, digué que és el sector més important del Baix Camp, amb un 65% d'explotacions integrades en cooperatives i el 35% restant en cases comercials. Aquest sector no rep cap subvenció de la CEE. Actualment, a nivell de Mercat Comú, es dona un equilibri entre producció i consum. El sector **porcí** compta amb una OCM (Organització Comuna de Mercat). La CEE concedeix alguns ajuts per a l'emmagatzement transitori. La indústria de transformació de carn de porc, al Baix Camp, és gairebé inexistent. Tant sols s'hi transforma un 4% del total de la producció. Finalment, es referí al sector de la **fruita seca**, el qual no està integrat en una OCM. El Mercat Comú és deficitari en la producció d'**avellanes** i, per tant, no hi ha possibilitats d'intervenció. Segons el ponent, les explotacions que no siguin rendables estan condemnades a desaparèixer.

L'economista **Pere Leonart**, fou l'encarregat de desenrotllar, el dia 25 d'octubre, la ponència *Possibilitats d'implantació industrial dins del marc rural*. El ponent defensà la necessitat d'una industrialització, per bé que controlada pel que fa als temes mediambientals, en el món rural i en concret a Riudoms, com a un factor de progrés econòmic atesa, entre altres coses, l'actual crisi agrícola, si bé, en aquests moments, un dels

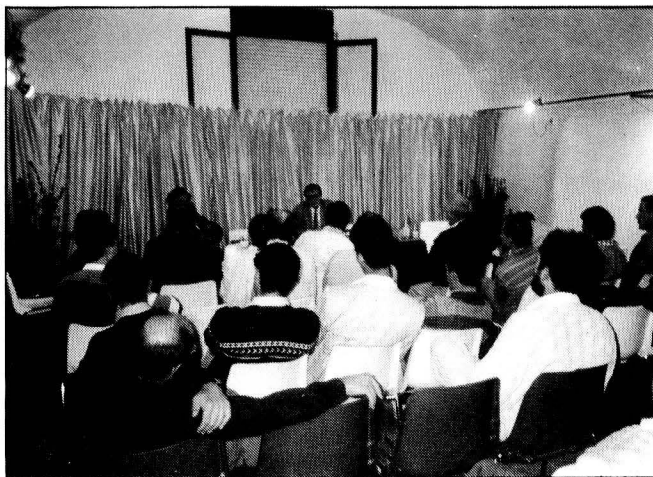
problemes que cal superar és la manca d'oferta de sòl industrial. També assenyala.

El dia 26 d'octubre, tingué lloc l'esperada taula rodona sobre el tema *Possibilitats d'industrialització a Riudoms*, la qual fou moderada per l'economista riudomenc, i Director General del CIDEM de la Generalitat de Catalunya, **Modest Guinjoan i Ferré** i l'Integraven **Humbert Mallfré i Cros**, Alcalde de Riudoms el qual, a més de reconèixer que el retard en l'aprovació de les Normes Subsidiàries era degut a la manca d'entesa dins l'equip de govern, es mostrà partidari d'un tipus d'indústria que no comporti una despersonalització del poble; **Joan Crusell i Salvat**, Representant de la Unió de Pagesos de Riudoms, demanà que la industrialització, si, com semblava, era inevitable, no anés en detriment de l'agricultura; **Ramon Cristòfol Reverté**, Gerent de

l'empresa SAMAPLAST, es manifestà a favor d'una industrialització, cosa que s'ha de facilitar amb l'aprovació de les Normes Subsidiàries; **Ginés Parra Sánchez**, membre de la Unió de Botiguers de Riudoms, també s'hi manifestà a favor, ja que la indústria milloraria la capacitat econòmica del poble i, en conseqüència, el comerç en sortiria beneficiat; **Josep Gomis i Torres**, arquitecte municipal, es pronuncià a favor d'una industrialitza-

ció controlada que sigui compatible amb el comerç i l'agricultura; **Salvador Parisí i Còrcoles**, Director de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona, si bé s'hi mostrà favorable, insistí que Riudoms, per la seva situació geogràfica, també tenia unes possibilitats turístiques que caldria explorar. Finalment s'establí un interessant col·loqui entre els membres de la taula i el públic, durant el qual es posà de manifest, amb molts matisos, un cert acord general pel que fa a la necessitat d'una implantació industrial a Riudoms, sempre controlada i amb els mínims efectes negatius sobre el medi ambient.

Jordi Bacaria i Colom, Catedràtic d'estructura econòmica de la Universitat Autònoma de Barcelona, el dia 29 d'octubre, clogué el Seminari amb la ponència *El sector agrari entre indústria i urbanització*. El ponent, referint-se a la crisi de l'avellana, i pel que fa a les repercussions negatives que ha tingut en aquest sector l'entrada de l'Estat espanyol a la CEE, digué que el tema l'avellana no és que es negociés malament sinó que ni tan sols es negocià. La problemàtica d'aquest sector, segons el ponent, no es pot resoldre a nivell local, sinó que cal actuar tenint en compte el contexte d'interdependència que caracteritza les relacions entre els diversos països comunitaris, on la raó, si bé la té tothom, l'obté qui pot pagar i pressionar més.

Centenari de Joan Amades

Tal com era anunciat, els dies 12, 14 i 16 de novembre, tingué lloc, a la seu del CERAP, el **Curs d'introducció a les festes populars** a càrrec del Centre de Documentació sobre Cultura Popular "Carrutxa". Aquest curs, que es realitza en el marc de l'**Any Amades**, i que compta amb el patrocini dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Tarragona, s'impartirà a diverses poblacions de les nostres comarques.

D'altra banda, del 16 al 30 de novembre, va tenir lloc a la seu del CERAP, organitzada per aquesta entitat, l'exposició **Manifestacions religioses al carrer i devocionari popular a Riudoms**. Aquesta exposició, la temàtica de la qual ens és ben propera i familiar, estava dividida, bàsicament, en dos apartats: **el fotogràfic**, dedicat, precisament, a les manifestacions religioses al carrer i integrat per 52 fotografies procedents de l'arxiu particular del fotògraf riudomenc Josep M. Font, i l'**etnològic**, integrat per objectes del devocionari popular (un pas de la vida del Beat, dos retaulons votius del s. XIX ofrenats com a ex-vots al Beat Bonaventura i diverses imatges, crucifixos, llibres religiosos de diverses èpoques, goigs, litografies, estampes, recordatoris mortuoris, etc., fins a un total de 80 objectes). Els materials ex-

Vista de l'exposició "Manifestacions religioses al carrer i devocionari popular a Riudoms" (arxiu "LF").

posats procedien, gairebé en llur totalitat, al fons del futur Museu Històric Municipal de Riudoms.

Restaurats dos retaulons votius del Beat Bonaventura Gran

Els dos retaulons votius del s. XIX, ofrenats com a ex-vots al Beat Bonaventura Gran (vegeu *"Els retaulons votius"*, *"Lo Floc"* núm. 28, novembre-1981, pàgs. 14-15) un d'ells pintat a l'oli directament sobre la taula de fusta i l'altre pintat al tremp d'ou sobre una capa d'estuc, pertanyents al fons del futur Museu Històric Municipal, recentment, han estat sotmesos a una acurada restauració pels **alumnes del Taller de Fusta de l'Escola de Restauració "Mas carandell"** de Reus, com una col·laboració totalment desinteressada d'aquests amb el CERAP, amb motiu de l'exposició *"Manifestacions religioses al carrer i devocionari popular a Riudoms"*.

El tipus d'intervenció efectuada en cadascun dels retaulons respon a llur estat de conservació: estat general, incidència de la humitat, etc. Les tasques de restauració han consistit, bàsicament, en desinfectar i consolidar la fusta i l'estuc. Pel que fa a la pintura, a més de la

seva neteja, consolidació del color i envernissat foren retocades les zones despreses amb la tècnica del "Treggio", la qual té la característica de ser reversible.

Retauló votiu del s. XIX dedicat al Beat Bonaventura (arxiu "LF")

*Bon Nadal i
Fel·liç Any Nou!*

**Centre d'Estudis Riudomencs
"Arnau de Palomar"**

El CERAP s'ofereix a l'Ajuntament per gestionar la Casa de Cultura

Per acord del seu Consell de Direcció, el CERAP ha proposat a l'Ajuntament de Riudoms la signatura d'un conveni de col·laboració, entre ambdues institucions, per a la gestió de la Casa de Cultura. En l'esperit d'aquesta proposta, basada en criteris racionals i objectius, hi ha el desig del CERAP que la Casa de Cultura sigui gestionada eficaçment, de forma que se'n tregui el màxim profit cultural per a tots els riudomencs, amb els mínims costos per a l'herari municipal.

El CERAP desitja que la casa de Cultura sigui gestionada eficaçment (foto: E. Aragonès)

D'acord amb la proposta formulada pel CERAP, aquesta entitat tindria cura de la coordinació i del funcionament dels serveis generals (apertura al públic, vetllar per a la conservació de les instal·lacions, biblioteca, consergeria, secretaria, neteja, etc.) de la Casa de Cultura. El CERAP, a més, es compromet a garantir una programació regular d'activitats culturals a realitzar en les instal·lacions esmentades. Tot això, evidentment, sense perjudici de l'ús que -com és de desitjar- facin de la Casa de Cultura totes les entitats cíviques locals. Per la seva part, l'Ajuntament, s'obligaria a concedir al CERAP, amb motiu d'aquest conveni, una subvenció per a la prestació dels serveis pactats.

Subvencions extraordinàries a la premsa local i comarcal

Amb motiu dels acords signats entre la Generalitat de Catalunya i el Govern Central per a la normalització lingüística ("serrells lingüístics"), la Conselleria de Cultura del Govern català ha concedit sengles subvencions extraordinàries i per una sola vegada, per un import global de 240 milions de pessetes, a les publicacions en llengua catalana de periodicitat no diària.

Pel que fa a "Lo Floc", així com a la resta de bimestrals i trimestrals, la subvenció concedida és de 400.000 pts.

L'import de la subvenció que rebrà cada publicació ve determinat per llur periodicitat, difusió, etc. Aquestes subvencions, han estat negociades per l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) en representació de les diverses publicacions associades.

Antoni Llorens i Larrégola, Premi "Rosa dels Vents" 1990

El Jurat del Premi "Rosa dels Vents" 1990, el dia 15 de desembre, va acordar d'atorgar aquest guardó honorífic, instituït pel CERAP, al riudomenc **Antoni Llorens i Larrégola**, per la seva meritòria tasca periodística en la divulgació de la vida cultural i social de Riudoms més enllà dels àmbits territorials, a través de la premsa local, comarcal i nacional. El Jurat era integrat per Humbert Mallafré i Cros, Alcalde de Riudoms; Salvador Gras i Gispert, president del CERAP; Lluís Aragonès i Delgado, Tinent d'Alcalde i Regidor de Cultura; Eugeni Perea i Simón, escriptor; Xavier Fortuny i Torres, periodista i Josep M. Riu i Margalef, director de la revista "Lo Floc".

Antoni Llorens i Larrégola, va néixer a Riudoms l'any 1947. Tot i que la seva professió és la d'economista, ben aviat va iniciar-se al periodisme amateur a través de l'emissora local "La Voz Sindical del Llano" ECS47 en la seva tercera etapa. Els anys seixanta exercí de corresponsal, a Riudoms, de Ràdio Reus i de Ràdio Popular de Reus. També fou corresponsal del Diario Español de Tarragona i, des del 1967, amb el pseudònim d'Anllola, a la Vanguardia Española, de Barcelona. Del 1969 al 1974, li fou encomanada la corresponsalia comarcal (exceptuant-ne Reus), de El Correo Catalán. A nivell local, cal considerar-lo com a un dels fundadors, l'any 1968, de la revista L'Om.

L'any 1974 es traslladà a Vitòria per motius familiars i professionals, tanmateix la seva vinculació a Riudoms i al món cultural i periodístic no s'estroncà pas, ja que ha continuat treballant a través d'Informacions i d'entrevistes especialitzades. Anotem en el seu curriculum les entrevistes a personatges com Salvador Dalí, el perruquer Paco Duffó, l'historiador Eufemià Fort, el músic Joan Guinjoan o el militar i polític Josep M. Sentís; així com a una bona nòmina de riudomencs que, per una o altra raó, mereixen ser destacats en els mitjans de difusió. Tota aquesta informació, avui, és un material interessant per entendre la societat dels anys seixanta i setanta i la seva evolució posterior. D'aquestes entrevistes, moltes d'elles publicades a la revista L'Om, el mateix **Antoni Llorens** n'ha fet ressenyes a les Miscel·lànies d'artistes i estudiosos riudomencs publicades pel CERAP l'any 1979 i el 1982.

Un altre factor a destacar d'aquest riudomenc és el seu universalisme, en el sentit d'eixamplar les fronteres locals i de projectar valors cívics i culturals. Antoni Llorens és, des de l'any 1980, president del Cercle Català d'Àlaba, entitat que aplega un centenar de catalans establert a aquesta ciutat del País Basc.

L'any 1989, el premi "Rosa dels Vents", fou atorgat a l'arqueòleg Valerià Romero Alarcón.

P R E M I
R O S A
D E L S
V E N T S

Guia de serveis i activitats del CERAP (*)

ARQUEOLOGIA

Els interessats en el tema arqueològic poden posar-vos en contacte amb Valerià Romero i Alarcón (telèfon. 85 05 17), o bé a la seu del CERAP.

EXPOSICIÓ PERMANENT D'ARQUEOLOGIA

Ubicada a l'antic col·legi de les Monges (plaça de la Mare Cèlia, 1, 1er. pls). S'ha de concertar dia i hora trucant al telèfon 85 05 17, o bé per escrit a la seu del CERAP.

FONS BIBLIOGRÀFIC I DOCUMENTAL

Els socs que desitgin consultar el nostre fons bibliogràfic poden adreçar-se a la seu del CERAP.

CIÈNCIES NATURALS

A la Secció de Ciències Naturals teniu l'ocasió de participar en activitats relacionades amb la natura (geologia, botànica, zoologia, astronomia, etc.)

FOTOGRAFIA

Els interessats a utilitzar el laboratori fotogràfic cal que concertin dia i hora. Cal contactar amb Enric Aragonès.

HISTÒRIA, ETNOLOGIA, SOCIOLOGIA

Els interessats en la història, la recerca etnològica, la numismàtica, l'economia o bé la sociologia heu de posar-vos en contacte amb Jordi Salvadó.

"LO FLOC"

Tots els interessats a col·laborar en "Lo Floc", ja sigui en aspectes tècnics o bé en tasques de redacció, poden posar-vos en contacte amb Josep M. Riu.

MUSEU

El museu de Ruidoms accepta gustós tota mena d'objectes representatius de les tradicions, oficis, formes de vida, etc. del nostre poble. Les persones que desitjin fer-li donació o dipòsit de materials poden adreçar-se a Vera Hofbauerova (telèfon. 85 04 84)

MUNTANYISME

Si desitjeu participar en les diverses activitats que organitza la Secció de Muntanya poden adreçar-vos a Andreu Torres.

QUADERNS DE DIVULGACIÓ CULTURAL

Les persones o entitats que vulguin adquirir o subscriure's a aquesta col·lecció de monografies locals i comarcals, poden adreçar-se a la seu del CERAP.

SEMINARI D'ESTUDIS SOBRE EL BAIX CAMP

Per a més informació adreceu-vos a Josep Abela (Tel. 85 04 84)

Altres activitats que es realitzen a la seu del CERAP

CURS DE CATALÀ PER A ADULTS

Organitza: Ajuntament de Riudoms - Direcció General de Política Lingüística.

TENNIS TAULA

ESCACS

ESPLAI "PESSIGA-PESSIGANYA"

Organitza: Grup de Joves de Riudoms

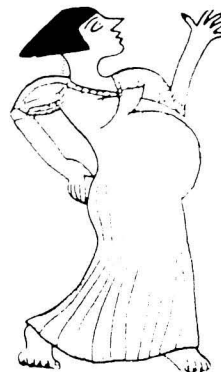
FUTBOL. Reunions setmanals de la Junta Directiva del Club Esportiu Riudoms.

MÓN GEGANTER. Activitats Colla Geganter de Riudoms.

(*) Per a contactar amb els responsables de les diverses activitats o demanar més informació sobre els serveis i activitats del CERAP adreceu-vos a la nostra seu social els dilluns, dimecres i divendres de 8 a 10 del vespre.

Tot bon català, no se'l posarà

Sóc una mare amb sis fills i un en camí, i malgrat això, disposada a acceptar, joiosament, tots els que, en el futur, Déu em vulgui enviar. Amb aquests antecedents, doncs, ja compreneu que el meu home no es posa ni es posarà -ni jo li poso ni li posaré, ni permetré que es posi, mal- res que vagi contra natura o contra l'exhort bíblic "Creixeu i multipliqueu-vos". A més, voldria expressar la meua indignació perquè, n'estic convençuda, tot és una argücia dels de Madrid, sempre disposats a fregir-nos-la, si no d'una manera d'una altra. Allò que els espanyols no varen aconseguir el 1714, ni el 39, ni amb la LOAPA, ni amb les retallades de competències, ni escatimant-nos protagonismes protocolaris, ni..., si no vigilem, podrien aconseguir-ho ara, amb mètodes més sibil·lins, més subtils com, per exemple, amb aquesta campanya horrorosa del "Póntelo/Posa-te'l. Pónselo/Posa-li".

Diuen que ho fan per prevenir les malalties que s'agafen a través de les relacions sexuals desordenades i per evitar embarassos no desitjats en la gent jove. Però, per a mi que, aquesta campanya fa pudor de socarrim. Diguem-ho clar: no serà una trampa perquè minvi el nostre pes demogràfic? Si avui som sis milions, i si els fem cas, quants en serem demà? Si la campanya prospera, si s'estén l'ús d'aquest adminicle diabòlic anomenat condó, aquí no parirà ningú. Aleshores, quan els qui quedem ja no siguem bons per a res (ja m'enteneu) i ens manquin les forces, qui es farà mosso d'esquadra, funcionari de la Generalitat o soci del Barça? Qui cantarà caramelles i havaneres? Qui farà cagar el tió i qui farà els pessebres? Qui es presentarà a diputat del nostre Parlament o a regidor de la Casa de la Vila? Qui beurà cremats, "caraquillos", ratafia i "Aromes de Montserrat"? Qui menjarà pa amb tomaca, coca amb recapte, menjablanc, bunyols de Quaresma, calçots, alloli, panellets, castanyes, torrons i neules? Qui ballarà sardanes i el ball de bastons? Qui farà castells? Qui farà els pastorets? Qui tocarà la gralla? Qui portarà els gegants, els dracs, les mulasses i les cuca-feres? Qui brandarà la torxa de les nostres reivindicacions nacionals, en resum, qui defensarà la pàtria quan siguem quatre gats?

Una servidora, mal m'està el dir-ho, se sent orgullosa de contribuir amb la meua prole, a superar els sis milions actuals, com una petita, però important, victòria en front dels prepotents 300 milions dels espanyols. Des d'aquí em permeto demanar a la Generalitat de Catalunya que endegui, urgentment, una contracampanya amb l'eslogan "Tot bon català, no se'l posarà".

Una mare (em)prenyada i de la ceba.